

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

I. Agitur de libris De resurrectione,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

Genesim libros tredecim: mysticarum Homiliarum libros duos: in Exodus Excerpta: in Leviticus Excerpta: A ijs Monobiblia. & ijs libris quatuor, De resurrectione libros duos, & alios De resurrectione Dialogos duos. Quid sint Monobiblia incertum est. Fortasse non peculiare aliquod Origenis opus hoc nomine signatur, sed ea ejus Opuscula, qua nos Syntagmatum appellatione complectimur. Cum enim Exegetica enumerasset Hieronymus, tum in unam classem Syntagmata conjicit, ad eaque tuo ordine percensenda accedens, item inquit, *scriptus Monobiblia, & ijs libris duos, &c.* quasi dixisset: Item sequentia scripsit Syntagma (qua & Opuscula deinde Rufinus appellat) nempe libros & ijs libris, &c. Atque hac, quod non aliorum librorum causa essent elaborata, nec alijs adjungenda essent libris, cujusmodi erant Exegetica; sed proprio continerentur argumento, & circa peculiarem sibi materiem verarentur, idcirco Monobiblia appellata sunt. Sed hæc pro conjectura haberi volo.

Ad postremum Vincentius Bellovacensis Speculi doctrinalis libr. 18. cap. 43, Origenis lucubrations que ad sua pervenerant tempora enumerans, sic auctoritate: *Apologia pro se, tractatus 1.* Doctrina quidem sua defensionem ad Fabianum Papam misisse Origenem supra notavimus: an ea his significetur Vincentij verbis, an aliud quippiam opus Lector perspicax arbitretur.

XI. Minime vero in hunc censum conferenda videretur esse Philocalia, ut quæ à Basilio & Gregorio Theologo consuta & consarcinata sit. Quoniam tamen ex Adamantij pannis tota contexta est, & ex ventilatis supra Origenis Operibus fere detraicta sunt fragmenta quibus illa conitat; ideo non pro diverso aliquo opere habenda est, sed pro Origeniano tantum centone, in quo Origeniana omnia sunt præter contextum: proptereaque in hanc seriem à nobis admittetur.

SECTIO SECUNDA.

DE ORIGENIS SYNTAGMATIS QVÆ SUPERSUNT,
DE QVÆ VETUSTIS LIBRORVM & ijs interpretationibus.

I. *Agitur de libris De resurrectione, II. & ijs, corumque vetustis interpretationibus, III. apologeticis, IV. Protreptico ad martyrium, V. libris contra Celsum, VI. Epistolis, VII. libro De Oratione, VIII. & Philocalia.*

I. **E**x enumeratis proxime Adamantij Syntagmatis fere omnibus, vel toti libri, vel insignia fragmента, vel particularia aliqua ad nostra tempora pervenerunt. E libris quidem De resurrectione primo & secundo fragmenta aliquot deponit Pamphilus in Apologeticis, ad septimam depellendam criminationem, qua de resurrectione male sensisse Origenes dicebatur. Ex eodem quoque Opere, capituli decimi libri secundum lib. 1. *De principiis*, di ijs libris, fatente ipso Origene, pars aliqua translata est.

II. Baronius libros & ijs ad exemplum Longini elaboratos ab Origene suspicatur. Longinum siquidem huius tituli librum scripsisse refert Porphyrius in Vita Plotini. Si quis è contrario Longinum affirmeret operis sui argumentum ab Origene summisse, à vero longius non abibit; aque enim utrumque incertum est. Libri inscriptionem parum afferuntur nisi Rufinus, qui in Prologo ad libros & ijs reddi eam posse dicit *De principiis*. vel *De potestis*. *Quis* vero non intelligit Christianæ religionis, ac vera Philosophiae clementia hoc libro tradere propositum Origeni fuisse? Quamobrem revera sunt, ut subiicit Rufinus, & obscurissimi, & difficillimi. Addere poterat; erroribus quoque, & *litteris* *græcis* semimbris refertissimi: in iis quippe præcipua dogmatum suorum fundamenta Origenes posuit. Quocirca Didymus brevibus eos illustravit commentariolis, Rufinus vero Romaña loquela exposuit. Verum ut errorum suorum capita in hac lucubratione conclutus Origenes, ita in eadem malæ suæ & fluxæ penitus in interpretando fidei egregium specimen edere velle visus est Rufinus: sic enim fatur in Prologo: *Si ubi ergo non in libris eius (ijs)* *aliquid circa id invenimus, quod ab ipso in ceteris locis pie de Trinitate fuerat definitum, velat adulteratum hoc & alienum, aut pectus, aut secundum eam regulam prouulsum, quam ab ipso frequenter invenimus affirmatam.* *Si qua sane velut peritis jam & scientibus loquens, dum breviter transire vult, obscurus protulit, nos ut manifestior fieret locus, ea que de ipsa re in aliis eius libris appetius legeramus, adiecimus explanationi studentes: nihil tamquam nostrum diximus, sed licet in aliis locis dicta, tamen sua sibi redidimus.* Qui licet suam voluisse celare perfidiam, facile illa fese prodidisset. Ex eo quippe libro multa in Apologeticum transtulit Pamphilus, qua in Rufiniana interpretatione desiderantur: velut in eo capite, ubi agitur *De coeteritate Filii Dei, & impenitabilitate eius à Patre*, recitatitur testimonium istud ē libro primo: *Videamus ergo quid sit Salvator*.